

KOMDU OG SKOÐAÐU LÍKAMANN
(Námsgagnastofnun 05915)

Hvað er líkami á móðurmáli þínu?

Bls. 2

Hvað sérðu á myndinni?

Um hvað er þessi bók?

Bls. 3

Hvað er lítið barn í marga mánuði í maganum á
mömmu sinni?

Hvað þýðir orðið kyn?

Bls. 4

Hvað eru margir mánuðir í einu ári?

Hvenær áttu afmæli?

Hvað eru margir dagar í einu ári?

Af hverju verða fötin of lítil?

Hvað finnum við með húðinni?

Bls. 5

Hvernig verður húðin ef við erum lengi í heitu vatni?

Hvað er á fingrum og tám?

Stimplaðu fingraförin þín:

Bls. 6

Úr hverju er líkaminn búinn til?

Er fruma stór eða lítil?

Veistu hvað fruma er á móðurmáli þínu?

Hvernig raðast frumur saman?

Teiknaðu frumu sem er eins og ..

Langur þráður:
(vöðvafrumur)

Lítill kubbur:
(blóðfrumur)
(húðfrumur)

Kleinuhringur:
(beinfrumur)
(taugafrumur)

Finndu í orðabók orð á móðurmáli þínu fyrir..

Vöðvi:

Blóð:

Bein:

Taugar:

Bls. 7

Hvað verða frumurnar að fá?

Finndu í orðabók orð á móðurmáli þínu fyrir..

Súrefni:

Næring:

Hvernig fá frumurnar súrefni og næringu?

Hvað þurfum við til að sjá frumurnar?

Veistu hvað "smásjá" er á móðurmáli þínu?

Hvers vegna stækkar þú?

Teiknaðu eina frumu:

Teiknaðu frumuna þegar hún er búin að skipta sér í 2 hluta:

Teiknaðu þessa 2 hluta síðan skipta sér í aðra 2 hluta:

Hvað eru núna margir hlutar?

Teiknaðu 4 hluta og hver og einn skiptir sér í 2 hluta:

Hvað eru núna margir hlutar?

Hvers vegna stækka beinin þín, vöðvarnir og húðin?

Bls. 8

Hvað er beinagrind á móðurmáli þínu?

Hvað gerir beinagrindin?

Hvað eru mörg bein í beinagrindinni?

Hvað er á milli flestra beinanna?

Hvað gera rifbeinin?

Hvernig segir þú á móðurmáli þínu...

Hjarta:

Lungu:

Hvað gera liðamótin?

Bls. 9

Hvað gerir höfuðkúpan?

Hvernig segir þú höfuðkúpa á móðurmáli þínu?

Hvað eru mörg handarbein?

Hvað er utan á beinunum?

Bls. 10

Hvað gera vöðvarnir?

Hvernig notum við stóru vöðvana?

Bls. 11

Stjórnar þú öllum vöðvum?

Hvaða vöðvum getur þú ekki stjórnað?

Hvað þarft þú að gera til að geta gengið (=ganga)?

Hvað þarft þú að gera til að geta hoppað
(=hoppa), hlaupið (=hlaupa), dansað (=dansa)?

Bls. 12

Hvernig eru taugafrumur?

Hvað er símalína?

Teiknaðu:

Stelpa með síma

Stelpan er að tala

Strákur með síma

Strákur er að hlusta á stelpuna

Á milli stelpunnar og stráksins er lína, símalína.

Teiknaðu:

Stelpa setur fingur á heitan pott.

Línu frá fingrinum og svo upp í heila.

Línu frá heilanum aftur niður í fingur.

Stelpa tekur fingur frá heita pottinum.

Þetta eru taugaboð en ekki símalína, en þó næstum eins.

Bls. 13

Hvenær notar þú litla vöðva?

Hvað notar þú marga vöðva þegar þú brosir?

Hvað notar þú marga vöðva þegar þú ert í fýlu?

Bls. 14

Hvað gerir hjartað?

Er hjartað vöðvi..... taugar..... bein ...?

Hvað gerir hjartað þegar það slær?

Hvað er blóð?

Hvernig segir þú blóð á móðurmáli þínu?

Hvað er í blóðinu?

Hvað gera rauðu blóðkornin?

Bls. 15

Hvað gera hvítu blóðkornin?

Hvað slær hjartað oft á mínútu?

Þegar þú hleypur slær hjartað.... hægar...hraðar?

Af hverju?

Bls. 16

Hvað þarf líkaminn?

Hvað er eldsneyti líkamans (eins og bensín fyrir bílinn)?

Hvað er í fæðunni?

Hvað þarftu til að ná orku og næringu úr fæðunni?

Hvar færðu súrefni?

Hvenær byrjar þú að anda?

Til að lifa þarft þú að borða og anda.

Borða fæðu. Fæða hefur orku og næringu.

Anda súrefni. Súrefni hjálpar þér að ná orku og næringu úr fæðu.

Bls. 17

Hvaða orð er fyrir raddbönd á móðurmáli þínu?

Hvenær notar þú raddböndin?

Hvað notar þú líka þegar þú talar?

Hvað gerir þú líka með munninum?

Bls. 18

Hvert fer maturinn þegar hann er búinn að vera í munninum?

Bls. 19

Hvert fer maturinn svo?

Hvar fer næringin inn í blóðið?

Hvert fer það sem þú þarft ekki að nota?

Teiknaðu myndina sem þú sérð og skrifaðu orðin á íslensku og móðurmáli þínu.

Bls. 20

Hvað þurfa allir til að lifa?

Hvar fáum við vatn?

Hvert fer vatnið sem þú notar ekki?

Hvað gera nýrun?

Hvaða orð er fyrir nýru á móðurmáli þínu?

Hvað verður þú að gera þegar blaðran er full?

Hvað er blaðra á móðurmáli þínu?

Bls. 21

Hvað er stór hluti líkama þíns vatn?

Bls. 22

Hvernig hugsum við um tennurnar?

Teiknaðu:

Tannbursta:

Tannkrem:

Tannþráð:

Tannstöngul:

Hefur þú fengið flúor?

Hvað gerum við með heilanum?

Bls. 23

Hvað gerir þú þegar þú sefur?

Hvað dreymdi þig í nótt?

Hvað gerir þú þegar þér líður vel?

Hvað gerir þú þegar þér líður illa?

Bls. 24

Hvernig förum við vel með líkamann?

Hvernig förum við illa með líkamann?

Hvað áttu marga líkama?

Sagnorð:

Kvikna	stækka	vaxa	finna
Vinna	anda	borða	drekka
Vernda	hreyfa	hreyfa	stjórna
Beygja	hoppa	ganga	dansa
Hlaupa	liggja	nota	brosa
Tala	depla (augunum)		dæla
Slá	flytja	gleypa	nota
Þurfa	starfa	skipta	syngja
Blístra	tyggja	lifa	hreinsa
renna (niður mat=kyngja)			svitna
hugsa	skynja	dreyma	hlæja
gráta	líða (vel eða illa)		

Finndu þátíð þessara sagnorða og skrifaðu þau svo í réttan kafla í sagnorðabókina þína.

Nafnorð:

Líkami sæðisfruma (sæði+fruma)

Eggfruma (egg+fruma) fruma

Líf barn heimur mánuður

Kyn strákur stelpa ár

Afmæli afmælisgjöf (afmæli+gjöf) húð

Hiti kuldi sársauki vatn

Fingurgómur (fingur+gómur) tá

Rúsína nögl

fingrafar (fingur+far) púsl

púsluspil (púsl+spil) þráður

kubbur kleinuhringur (kleina+hringur)

dropaklessa (dropi+klessa) súrefni

næring smásjá hlutverk

bein	vöðvi	beinagrind (bein+grind)
líffæri	hnjask	liðamót (liður+mót)
rifbein (rif+bein)		hjarta lunga
höfuðkúpa (höfuð+kúpa)		heili
hjálmur	handarbein (hönd+bein)	
handleggur (hönd+leggur)		
fótleggur (fótur+leggur)		
magi	hné	
taugafruma (taug+fruma)		
símalína (sími+lína)		fýla hræðsla
auga	blóð	vökvi
blóðkorn (blóð+korn)		súrefni
baktería	sjúkdómur	slag
orka	eldsneyti	fæða
loft	munnur	nef
hljóð	orð	
raddband (rödd+band)		vör (2 varir)

tönn tunga vélinda

þarmur ristill

þvagblaðra (þvag+blaðra) draumur

gleði meistaraverk (meistari+verk)

eintak

Finndu kyn þessara orða og skrifaðu þau í réttan kafla í nafnorðabókinni.